

IN BEELD: Marcel van Berkel (1949)

VAN RADIO-OFFICIER TOT HOUTDRAAIER MET EEN INTERNATIONALE ALLURE EN EIGEN STIJL

Hoewel geboren in Amersfoort verhuisde hij al vroeg met zijn ouders naar Bussum. Hier doortiep hij de lagere school en de HBS-B. Hij besloot in 1966 de opleiding radio-officier aan de Hogere Zeevaartschool in Amsterdam te volgen waar hij in 1970 afstudeerde. Zijn werkzaam leven begon bij de Holland Amerika Lijn te Rotterdam als radio-officier.

Foto 1

Hij voer 9 jaar lang op diverse cruiseschepen zoals: de Statendam en de Rotterdam. Zeelieden kunnen, zoals we allemaal weten, in diverse havens goed van het leven genieten. Op een van deze feestjes ontmoette hij zijn huidige vrouw, die op een van de andere cruiseschepen werkte. Hij besloot van baan te veranderen en trad 1979 in dienst van de Militaire Inlichtingen Dienst (MID) en ging daar wonen waar zijn vrouw vandaan kwam, namelijk Terschelling. De nabijheid van de zee bleef dus een centraal element in de familie. Direct nadat hij op Terschelling gesetteld was en er kinderen kwamen, begon hij, naast zijn baan bij de MID, met het maken van houten speelgoed.

Hij maakte kinderspeelgoed als puzzels, dieren, enz. en verdiende daar een goede boterham aan. Ten behoeve van het houtbewerken en speelgoed had hij zich geabonneerd op diverse

Engelse en Amerikaanse tijdschriften.

Deze tijdschriften gaven hem voor zijn speelgoed veel inspiratie en creativiteit. Door de import uit de goedkope landen als Sri Lanka, enz. werd de markt van houten speelgoed zo bedorven dat hij noodgedwongen moest stoppen met deze activiteit.

Door de tijdschriften had hij inzicht gekregen in de ontwikkelingen in het houtdraaien en de creativiteit in de producten en besloot het roer om te gooien en zich in het houtdraaien te bekwamen. Hij ging in de periode van 1992 t/m 2000 les nemen bij onder andere Tobias Key, Alan Holtham en Maurice Mullin in Engeland en bezocht daarnaast ook zoveel mogelijk demonstraties en beurzen in binnen- en buitenland. Daar merkte hij dan ook dat topdraaiers bereid zijn hun kennis met anderen te delen. Hij richtte zijn werkplaats in met 2 VL 300 ESVX draaibanken van Vicmarc (Australië) en een Record Power CL4.

Als wij zijn werk van de laatste 10 - 12 jaar bekijken dan zien wij de volgende ontwikke-

Foto 2

Foto 3

ling. Marcel startte met het zoveel mogelijk oppakken van ideeën en namaken van producten die op beurzen en op foto's in het tijdschrift Woodturning werden gepresenteerd. Iets dat vele draaiers in Nederland niet vreemd is. Schalen, vazen en dozen waren zijn producten die bij de toeristen op Terschelling goed aankwamen. Ambitieuze als hij is, startte hij al snel met een eigen galerie. Maar ook in het maken en ontwikkelen van zijn stukken bleef hij onrustig en wilde hij meer dan draaien en een goede finish: meer snijwerk, meer kleur, meer branden, meer eigenzinnige vormen. Geleidelijk aan kreeg zijn werk meer kunstzinnige trekken. Maar hij bleef op zoek naar een eigen stijl.

In 2003 kwam de internationale doorbraak. In dit jaar won hij goud in de professionele categorie van de Woodturning Competition in Engeland (foto 1). Met een van zijn stukken behaalde hij in juni 2004 op de Wizardry in Wood competitie de vierde prijs (foto 2). Dit is een tentoonstelling ter gelegenheid van het 400 jarig bestaan van The Worshipful Company of Turners. Zijn bekroonde stukken werden gekocht door de Daniel Collection, een kunstverzamelaar. Voor de te houden tentoonstelling

"From the Sea to Odessey" werden de leden van de Amerikaanse Associatie van Woodturners (AAW) uitgenodigd foto's in te sturen van hun werk. Van de 900 inzendingen werden er 58 stuks gehonoreerd voor de tentoonstelling. Van deze 58 stukken waren er twee van Marcel (foto 3 en 4). Een moordprestatie wanneer men het niveau van de leden van de AAW kent.

Zijn ontwikkeling in de laatste twee jaar komt mijns inziens omdat hij begonnen is steeds werk te maken rondom een thema, zoals: finale, heelal, enz. Wellicht herinneren leden zich nog zijn eerste stuk op de tentoonstelling in Tiel rondom het thema Computer en Internet. Hier konden we met ons allen het gedurfde embryonale stadium van zijn doorbraak aanschouwen.

Hij nodigt een ieder uit voor een bezoek aan Houtatelier Marcel van Berkel, Seeryp/Striep aan de Waddenzeedijk op Terschelling. Telefoon: 0653479001

<http://marcelvanberkel.tripod.com>

Roelof C. Schmidt, Everdingen

Foto 4

Hoe maakt Marcel zijn stukken?

Waarschijnlijk zijn de leden van Radius net zo nieuwsgierig als ik hoe Marcel zijn stukken maakt. Daarom heb ik hem daarnaar gevraagd. Als voorbeeld neem ik de "vingervaas" zoals die in foto 1 is opgenomen in het artikel IN BEELD van deze AktieRadius.

1. Draai de vaas in de ruwe vorm zoals gewenst. Maak de wand niet te dun want deze moet nog worden bewerkt.
2. Draai aan de binnenkant groeven. Breed, smal, diep, ondiep. Gebruik hiervoor een Woodcut, Exocet, Colin munro of Big brother, dit zijn speciale beitels die op hun beurt weer in een speciale parallelbeitel gezet worden en die gebruikt worden om werkstukken uit te hollen. Voor diepe vazen zullen deze beitels nog verbouwd moeten worden.
3. Schuur de binnenkant en bewerk de binnenkant met een gewenste kleur;
4. Bewerk de buitenkant met een Arbotech of Lancelot carver (met een kettingzaag kan het ook, maar dan wel extra aandacht besteden aan de veiligheid) en maak een wilde structuur. Op de ene plaats gaat men door de wand op een andere plaats niet. Niet laten draaien op de bank.
5. Brand de bramen weg en/of zandstraal de buitenkant en de binnenkant.
6. Bewerk de buitenkant met een oplossing van azijn en ijzervijlsel / stukje staalwol.
7. Eventueel naar behoefte nog nabewerken met acrylverf.

Roelof C. Schmidt, Everdingen